

Seth Boman: Definition av ordet "hem", Nordisk Talefest

Talare

Seth Boman
Gymnasieelev

Datum

12 maj 2023

Plats

Skamlingsbanken, Kolding

När jag först fick veta vad temat för årets talfest var, blev jag ärligt talat lite förvirrad. Hem. Vad menar du om det egentligen? Alla vet väl vad hemma är? Eller?

När jag förstälde mig självfrågan så var svaret ganska klart. Det är platsen där jag äter, sover och existerar, majoriteten av dygnet. Svaret i min hjärna blev däremot lite mer luddigt när jag tänkte tillbaka på första gången jag flyttade. Jag var cirka sju år gammal och rasande på mina föräldrar över deras beslut. Samtidigt rädd för förändringen det skulle medföra. Vi skulle då flytta hundra meter, men fortfarande. Jag hade mycket minnen och känslor knutit till den här platsen. Skulle något liknande kunna skapas någon annanstans?

I efterhand då kan jag säga att min rädsla var ogrundad för. Det var jag aldrig själva huset som var det viktiga, utan det var människorna i det, min familj. Det fick mig dock att vi har letat efter och andra valt att beskriva ordet hem. Det finns en diskrepans här inom Norden i hur vi väljer att beskriva ordet.

Här i Danmark säger ni att en persons hem utgörs av hans eller hennes privata bostad, ofta med tanke på gemenskapen mellan de människor som personen bor med. I Norge då säger ni att en persons hem utgörs av deras privata bostad eller gemenskap av människor som är tillsammans. I mitt hemland Sverige. Där har vi däremot gett er den enkla definitionen av att hem är en stadigvarande bostad.

Jag vill säga att både ni danskar och norrmän är något på spåren här, medan vi svenskar är lite bakom flötet, för visst så kan hem ses som en fysisk plats, är det egentligen inte mycket mer än ett hus, en lägenhet, eller vilken annan konstellation av fyra väggar och ett tak man vill beskriva som.

Det är dags att vi i Sverige ända var en definition av ordet hem. Varför detta måste göras tänkte jag förklarar från tre olika perspektiv.

Ni har fått höra det första, mitt egna, vad jag skulle kalla ett ganska normalt. Vi kommer sen få höra från en person som har förlorat sitt hem och för allt i världen vill ha det tillbaka. Slutligen talar jag med en person som har spenderat en stor del av sitt liv med människor som inte har ett, vad dessa definitioner skulle kalla, konventionellt hem.

Elina Prous är 37 år gammal. Hon behövde en 22 februari 2022 av välkända och redan nämnda anledningar lämna sitt hemland Ukraina. Det har varit ett enormt tufft år, och när frågan om hennes syn på ordet har förändrats så förklarar hon att tidigare såg hon ordet ur en materiell synvinkel. Hem, det är ett hus som ser bra ut och som ligger praktiskt till.

Det är inte längre fallet. Hem är nu det hennes familj och vänner. Så länge de är samlade, då kan det vara vart som helst. Men visst, det här begreppet är praktiskt och en del av våra svenskars vardagspråk, men när båda ni våra skandinavigrannländer har gett dubbla benämningar så tycker jag att vi i Sverige inte ska vara sämre. Dessutom så ändrar svenska ordboken regelbundet meningar mellan ord, mellan upplag och så, när denna inte längre passar, det borde vara att vara självklart.

Men för det som sitter där är fortfarande inte övertygat om att detta måste göras. Vill jag att ni följer med mig till en plats som är sista droppen för mig i alla fall, nämligen minst av lokala härbärge. Där inne möts jag av trötta blickar och kalla människor. Men ändå så utstår det platsen en underlig form till värme. Det är värme fullt av omsorg, samt omtänksamhet över varandras mående. Jag träffade även Einar. Einar jobbar på olika härbärgen i tolv år nu, pratade med hundratals boendelösa. När jag frågade om han syn på ordet har ändrat med årens gång så tystnade han, tänkte efter en stund och svarade, Jo, nu när jag frågar så har det gjort det. Se, personerna Einar jobbar med, de har ingen stadigvarande, privat bostad, men de upplever ändå vissa platser som ett hem då. Det fyller av en känsla av trygghet, säkerhet och gemenskap om de inte kan hitta någon annanstans.

Det är därför dags att vi ändrar vår definition av ordet hem. Världen är fylld av en ökande skara människor, utan en koppling till en fysisk plats, men som ändå

upplever alla känslor vi associerar med ordet. Ska de då uteslutas bara för att svenska ordboken inte förstår vad ordet verkligen betyder?

Det tycker jag är helt fel för. Jag har lärt mig att ordet hem refererar inte till en plats, utan vad människorna inuti platsen skapar.

Tack så mycket.

Taggar

2020-tal, 2023, Man, Nordisk talefest, Nordisk talefest, Nordisk talefest 2023

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/seth-boman-definition-av-ordet-hem-nordisk-talefest>